

የወጣቶች ተሳትፎ በፈጣኑ ኢኮኖሚያዊ እድገት

ከወንድማገኝ አሹብር

ከአገራችን የሕዝብ ብዛት አኳያ ከግማሽ የማያንሰው ቁጥር በወጣት የእድሜ ክልል ውስጥ የሚገኝ ነው። ወጣቶች በሀገሪቱ ፖለቲካዊ፣ ኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ እንቅስቃሴ እኩል ተሳታፊና ተጠቃሚ እንዲሆኑ የተለያዩ ጥረቶች ተደርገዋል። ወጣቶች በአንድ አገር ፖለቲካዊ፣ ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ እንቅስቃሴ ውስጥ እምቅ የስራ ሃይልና ጉልህ ድርሻ አላቸው። በዚህም በልማትና በዲሞክራሲ ስርዓት ግንባታ ረገድ ካላቸው ሚና አንጣር ተጠቃሚነታቸውም ማደግ አለበት።

እንደ ዩኒቨር ሪፖርት በአፍሪካ አህጉር ከሚኖረው አጠቃላይ የሕዝብ ብዛት 65 በመቶ የሚሆነው እድሜው ከ35 ዓመት በታች ነው። በሀገራችንም የወጣቱ ብዛት ከአጠቃላይ ህዝቡ ሀገማሽ በላይ እንደሚደርስ ይገመታል። በመሆኑም ከሕዝብ ብዛት መጨመር ጋር ተያይዞ አገራት ከራሳቸው ማህበራዊና ፖለቲካዊ ሁኔታዎች ጋር ሊጣጣም የሚችልና የወጣቶችን ችግር የሚፈታ ፖሊሲ ቀርፀው ተግባራዊ እያደረጉ ይገኛሉ፤ እስካሁንም ከ120 በላይ የሚሆኑ አገራት የወጣቶች ፖሊሲን ተግባራዊዋል።

ኢትዮጵያም ከእነዚህ አገራት መካከል አንዷ ስትሆን በ1996 ዓ.ም ብሔራዊ የወጣቶች ፖሊሲ በአገር አቀፍ ደረጃ በማዘጋጀት ወጣቶች እየተገነባ ባለው ዲሞክራሲያዊ ስርዓትና በሚካሄደው ፈጣንና ዘላቂ ልማት በላቀ ደረጃ ተሳታፊና ተጠቃሚ እንዲሆኑ ለማስቻል ከየአኗኗር ዘይቤያቸው ጋር የሚጣጣም ፕሮግራማዊ ማዕቀፍ በማዘጋጀት የወጣቶችን ተሳታፊነትና ተጠቃሚነት ለማረጋገጥ የወጣቶች የልማት ፓኬጆች ተቀርጸው ተግባራዊ ተደርገዋል።

በዚህም የወጣቶች ፖሊሲ ዋናው ዓላማው ይህን ጎልቶ የሚታየውን የስራ አጥነት ችግር በማስወገድ የወጣቶችን ሁለንተናዊ ብቃት በማሳደግ በሀገሪቱ የዲሞክራሲ ስርዓትና የመልካም አስተዳደር ግንባታ እንዲሁም በኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ ልማት እንቅስቃሴዎች ውስጥ በተደራጀ አኳኋን ገብ የሆነ ተሳትፎ እንዲደርገውና ከውጤቱ ፍታህዌ በሆነ መንገድ መጠቀም እንዲችሉ ማስቻል ነው።

ሆንም ግን፣ ወጣቶች ዘርፈ ብዙ ውስብስብ ችግሮች ያሉባቸው ከመሆናቸው አንጻር የተሳተፉ አቅማቸውም በዚያው ልክ ውስን ሆኖ ቆይቷል። በወጣቶች ዘንድም የስራ ባህል ያለመዳበርና አማራጭ የገቢ ማስገኛ መስኮች ባለመኖራቸው ስር የሰደደ የስራ አጥነት ችግር ሊከሰት ችሏል። አሁንም ቢሆን ችግሮቹ ሙሉ በሙሉ ተቃለዋል ማለት አይደለም።

የወጣቱ ችግር በመንግስት የሚፈታ ብቻ አድርጎ የመውሰድ አመለካከትና ወጣቱን ሚና-አልባ የማድረግ አስተሳሰብም አንዱ ተግዳሮት በመሆኑ በወጣቶች ዘንድ የሚታየውን በተደጋጋሚ የሚነሳውን የግንዛቤ ክፍተት መድፈን ካልቻልን የወጣቱን ኢኮኖሚያዊ ተሳትፎና ተጠቃሚነት ማረጋገጥ አይቻልም።

የወጣቶች ግንዛቤ ካልተስተካከለ የሀገር ልማትና እድገትን ማፋጠን አይቻልም። ለዚህ ወጣቶች የሀገራቸውን ነባራዊ ሁኔታ በማውቅ ተሳታፊ መሆን ይጠበቅባቸዋል። ችግራቸውን የመንግስት አካል ይፈታልኛል በሚል መቀመጥ ሳይሆን ራሳቸውም የመፍትሄው አካል መሆን እንዳለባቸው ማወቅ ይገባቸዋል። እነዚህን ችግሮች ራሱ ወጣቱን በቀጥታ ደምክራሲያዊ በሆነ መንገድ በማሳተፍ መፍታትም የሚመለከታቸው አካላት ሙሉ ሀላፊነት ነው።

ባለፉት ዓመታትም በተደረገው እንቅስቃሴ የወጣቶችን ችግር ለማቃለል የሚያስችሉ ፖሊሲዎች፣ ስትራቴጂዎች፣ የወጣቶች የእድገት ፓኬጆችና ፕሮግራሞች ተዘጋጅተው ተግባራዊ በመደረግ ላይ ይገኛሉ። በገጠርም ሆነ በከተማ ፓኬጆችን በመቅረፅ የስራ ዕድል አማራጮችን የማመቻቸት ስራዎች በመጠናቀቅ ላይ ናቸው።

መንግስት በሰራቸው በርካታ ወጣት ተኮር ስራዎች የአገራችን ወጣቶች ተጠቃሚ መሆን ጀምረዋል። ስራ አጥ የነበሩ ወጣቶችን ወደ ስራ በማምጣት ሰርተው እየተለወጡ ይገኛሉ። የስራ ፈጠራ ዕድሎችም ሰፍተዋል። ውጤቱም አበረታች በመሆኑ ወጣቶች በተለያዩ አደረጃጀቶች በመደራጀት፣ በመሳተፍና ስራን በመፍጠር ውጤታማ ሆነዋል። በዚህ የስራ ፈጠራ ፕሮግራም በርካታ ወጣቶች ራሳቸውን ለውጠዋል። ከራሳቸው አልፎም ለወንድምና እህቶቻቸው የስራ ዕድል የፈጠሩ በርካታ ወጣቶችን ማፍራት ተችሏል።

በተለየ ጥቃቅንና አነስተኛ ተቋማትን በማስፋፋት ወጣቱ ቀጥተኛ ተጠቃሚ እንዲሆን እየተደረገ ይገኛል። በአምስት ዓመቱ የእቅድ ዘመን 5.5 ሚሊዮን ወጣቶች በጥቃቅንና አነስተኛ የገቢ ማስገኛ ፕሮግራሞች ተደራጅተው በተለያዩ የስራ መስኮች ተሳታፊና ተጠቃሚ ተደርገዋል። በዘርፍ ሲታይ በግብርናው 2.4 ሚሊዮን፣ እንዲሁም ከግብርና ውጭ በሆኑ የገቢ ማስገኛ ሥራዎች 2.43 ሚሊዮን ወጣቶች ተሰማርተው ተጠቃሚ ሆነዋል። የወጣቶችን አቅም በመገንባት፣ የስራ እድሎችን የጥቃቅንና አነስተኛ ተቋማትን በማስፋፋትና ሌሎች ተግባራትን በማከናወን በአገሪቱ ኢኮኖሚያዊ ልማት ውስጥ ተሳትፎአቸው በጉልህ ተረጋግጧል። ይህም ኢትዮጵያ ካሳካቻቸው ግቦች አንዱ ሆኖ ተመዝግቧል።

መንግስት ካከናወናቸውና እንደአብነትም የሚጠቀሰው የስራ አጥ ቁጥርን መቀነስ የተቻለ መሆኑ ሲሆን፤ በ2014 እ.ኤ.አ 17.40 በመቶ የነበረው የስራ አጥ ቁጥር በ2015 ወደ 16.80 በመቶ ወርዷል። ይህም መንግስት በወጣቶች ዙሪያ በሰራቸው ስራዎች የአፍሪካ ህብረት የኢኮኖሚ ኮሚሽን ከሰስት የአፍሪካ ሀገሮች ግንባር ቀደም አድርጎ አስልፎታል፤ አመስግኗታልም።

በሁለተኛው የዕድገትና ትራንስፎርሜሽን ዕቅድ 7.43 ሚሊዮን በጥቃቅንና አነስተኛ፤ 1.35 ሚሊዮን በህብረት ስራ ማህበራት ተደራጅተው ተጠቃሚ እንዲሆኑ ተደርጓል፤ 2.5 ሚሊዮን ወጣቶች የቁጠባ ባህላቸውን እንዲያሳድጉ በማድረግ ብር 12.5 ቢሊዮን እንዲቆጥቡ፤ 2.19 ሚሊዮን ወጣቶች 10.98 ቢሊዮን የብድር አገልግሎት እንዲያገኙ የሚደረግ መሆኑ እየተገለፀ ነው። ለወጣቶች በቋሚነት በየአካባቢው የማምረቻና የመሸጫ ቦታዎች የሚመቻቻላቸው ሲሆን ሁለት ሚሊዮን ለሚሆኑትም የገበያ ትስስር እንዲፈጠር ይደረጋል።

በአጠቃላይ ወጣቶች በጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ልማት ዘርፍ ያላቸውን ድርሻ ከ59 በመቶ ወደ 90 በመቶ ለማሳደግ ግብ ተጥሏል። በተመሳሳይ ሁኔታ በግብርና ዘርፍ 4.32 ሚሊዮን ወጣቶች፤ 3.64 ሚሊዮን ከግብርና ውጭ ባሉ የስራ መስኮች እንዲሰማሩ በማድረግ በአሁኑ ወቅት 10 በመቶ የወጣቶች ተጠቃሚነት ወደ 30 በመቶ ለማሳደግ ይሰራል።

ይህ ይሳካ ዘንድ የኢ.ፌ.ዴ.ሪ ፕሬዝዳንት ዶ/ር ሙሉቱ ተሾመ ለህዝብ ተወካዮችና ፌዴሬሽን ምክር ቤት የጋራ ስብሰባ በባደረጉት ንግግር ወጣቶች የወደፊት ኢትዮጵያ ገንቢዎች ብቻ ሳይሆኑ፤ ዛሬ በምንገኝበት ወቅት የራሳቸውን ፍትሃዊ፣ ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ እንዲሁም ፖለቲካዊና አስተዳደራዊ ፍላጎት የማረጋገጥ ጉዳይ በመሆኑ የስራና የህብት ፈጠራ እድላቸው በተጨማሪም እውን እንዲሆን የፋይናንስ አቅርቦትን ማስፋት፣ አዳዲስ የኖርጀክት ሃሳቦችን ማመንጨትና አሳታፊ የአፈፃፀም ስርዓት መገንባት ይገባል ብለዋል።

ባጠቃላይ፣ መንግስት ወጣቶችን ለኢኮኖሚያዊ ልማት ተጠቃሚነት የማብቃት ዓላማ ያሳካ ዘንድ የወጣቶች ተንቀሳቃሽ ፈንድ አቋቁሟል፤ ለፈንዱ ማቋቋሚያም አሥር ቢሊዮን ብር ተመድቧል። ይህም ተግባራዊ ይደረግ ዘንድ ፈንዱ የወጣቶችን ተሳትፎና ተጠቃሚነት በሚያረጋግጥ አኳኋን ጥቅም ላይ እንዲውል ሁሉም ባለድርሻ አካላት ኃላፊነታቸውን እንዲወጡ ማድረግ ይገባል። ወጣቶችም ችግራቸውን የመንግስት አካል ይፈታልኛል በሚል መቀመጥ ሳይሆን ራሳቸውም የመፍትሄው አካል መሆናቸውን ማወቅ ይገባቸዋል።